

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Hai, ngày 07/07/2025.

Bài 126: Người giác ngộ luôn tinh tấn

Người không tinh tấn là người không giác ngộ. Người giác ngộ sẽ luôn luôn tinh tấn bởi họ đã buông bỏ “*tự tư tự lợi*” và với họ, tất cả mọi sự mọi việc đều đem lợi ích chúng sanh đặt lên hàng đầu. Người chưa giác ngộ thì ngược lại, đặt lợi ích của bản thân lên trên nên mọi sự mọi việc luôn có tính toán được mất, hơn thua, tốt xấu, và lời lỗi.

Hòa Thượng nói: “***Người giác ngộ mỗi niệm của họ đều vì chúng sanh mà lo nghĩ, vì chúng sanh mà phục vụ, cho nên, niềm vui của họ tràn đầy, hơn nữa họ không hề biết mệt mỏi.***” Hôm qua, trại hè ở Sóc Trăng đã kết thúc thành công, sau đó, tất cả ai ở đâu lại đi về nơi đó, chẳng ai phải bận tâm cho ai. Tôi phải đi đến 600 cây số mới về đến nhà, ngủ một giấc ngon lành và sáng ra, tinh thần vẫn tràn đầy. Rõ ràng, chúng ta chỉ cần chuyển ý niệm “*tự tư tự lợi*” thành ý niệm “*vô tư vô cầu*” thì tất cả mọi hành động việc làm của chúng ta sẽ thay đổi.

Có người từng hỏi tôi là: “*Trước đây con làm việc đều là vì mình mà lo nghĩ, vậy thì bây giờ con phải làm sao?*” Tôi trả lời là: “*Cứ làm y như vậy, chỉ cần thay đổi tâm, trước đây vì mình mà làm thì bây giờ không vì mình nữa. Hãy vì tất cả mọi người mà lo nghĩ!*” Chúng ta biết rõ rằng con người ở thế gian vì mưu cầu danh vọng, vì mong muốn có được đời sống vật chất tốt nên sẵn sàng lao vào đấu tranh, giành giật. Họ có động lực! Khi tôi đang học Đại học, tôi thấy các bạn học rất giỏi còn bản thân học chẳng ra gì bởi lúc đó tôi chẳng có mục tiêu. Trong lớp có đến bảy, tám cặp đôi yêu nhau, nên nhất định họ phải có sự nghiệp, phải có công ăn việc làm. Họ có mục tiêu nên không cách gì khác hơn là phải nỗ lực học tập.

Người thế gian vì danh vọng lợi dưỡng, vì xây dựng gia đình nên có động lực, vậy người học Phật có động lực gì mà phấn đấu? Một động lực to lớn của người chân thật học Phật như Hòa Thượng nói là mỗi niệm đều vì chúng sanh mà lo nghĩ, mỗi niệm đều tạo nên sự tốt đẹp nhất cho chúng sanh. Hòa Thượng từng nói: “*Tại sao mình phải thành Phật? Thành Phật không phải là để an hưởng cảnh giới Niết Bàn hay không còn khổ đau, mà thành Phật là để có đủ năng lực tốt nhất nhằm phục vụ chúng sanh một cách tốt nhất. Trong chín pháp giới này, chỉ có Phật mới có đủ năng lực đến đi tự tại, thọ thân và xả thân.*”

Chúng ta thì sao? Hiện nay, chúng ta rất khó ra đi bởi sự chấp dính rằng thân này là của ta, thân bằng quyến thuộc xung quanh là của ta. Phật Bồ Tát đến thế gian không phải do “*ái duyên từ bi*” hay “*chúng sanh duyên từ bi*”. Các Ngài đến với thế gian vì

“vô duyên đại từ”. Khi các Ngài còn duyên thì còn lưu lại vài ngày. Hết duyên thì các Ngài liền rời khỏi. Khi rời khỏi, không phải vào cõi Niết Bàn, ở một cõi thường tịch quang nào đó để an hưởng. Các Ngài vừa rời khỏi thế giới này thì liền tức khắc đến một thế giới khác. Thậm chí, các Ngài không chỉ thị hiện một thân ở một thế giới mà thị hiện rất nhiều thân ở nhiều thế giới khác nhau để tiếp độ, để phục vụ chúng sanh.

Người giác ngộ là người thấu hiểu được thế gian vô thường, cõi nước không an. Chúng ta có thấy thế gian vô thường không? Có thấy an ổn không khi tám nỗi khổ - “Bát khổ” gồm “*Sanh Lão Bệnh Tử khổ*”, “*Ái biệt ly khổ*”, “*Oán tắng hội khổ*”, “*Cầu bất đắc khổ*” hay “*Ngũ ấm xí thanh khổ*” ngày ngày chi phối chúng ta một cách khắc nghiệt nhất? Chúng ta đều biết cái chết là một sự tàn nhẫn đối với loài người, thế nhưng không ai tránh được cái chết. Một vị nổi tiếng từng nói: “*Công danh phú quý, danh vọng địa vị đến rồi sẽ đi*”. Đây là Ngài đã hiểu thấu kiếp nhân sinh này nên việc gì đáng nên trân trọng, nên theo đuổi thì trân trọng và đi theo. Còn những gì không thật, là giả thì không nên lao tâm khổ trí mà đeo đuổi.

Vì sao Phật Bồ Tát không hề biết mệt mỏi? Vì tâm của các Ngài thanh tịnh, không vướng bận, dính mắc như chúng ta. Trại hè Sóc Trăng ba ngày, diễn ra với rất nhiều chương trình, đã đi qua mà không hề lưu lại. Khi tôi về đến nhà, ngủ một giấc ngon lành, sáng nay thức dậy, tôi vẫn phấn chấn như mọi ngày. Trại hè không còn ảnh hưởng tâm trí của chúng ta đến ngày hôm nay vì nếu còn ảnh hưởng tức là trong mỗi niệm của mình có xen kẽ “*tự tư tự lợi*”. Nếu mỗi niệm của chúng ta vì chúng sanh, vì mọi người lo nghĩ thì trạng thái tinh thần của chúng ta sẽ hoàn toàn khác.

Không chỉ Sóc Trăng mà còn ở Hòa Phú - Đà Nẵng, Dương Nội và Sơn Tây – Hà Nội đều diễn ra những ngày Chủ Nhật an lành như hôm qua, cho các con. Rồi đây những ngày Chủ Nhật như vậy sẽ được tổ chức nhân rộng cho các con ở các nơi khác nữa.

Khi bước vào công việc tiếp cận, giáo dục các con, chúng ta mới thấy rằng các con đáng thương! Lỗi là ở người lớn! Người lớn đã không tạo một cơ hội để các con tiếp cận giáo dục tốt đẹp mà để các con tiếp cận giáo dục xấu ác, khiến chúng trở nên xấu ác. Một đứa bé ba tuổi ngồi hàng đầu, khoanh tay nghiêm túc, tôi đã chụp được một bức ảnh của con và xa xa, phía bên ngoài kia, là một đứa bé khác 12, 13 tuổi thì bất trị, ngồi phía bên ngoài khóc hu hu rất to. Nó từng sùng sộ với ông bà, cha mẹ nên cũng sùng sộ với tôi, nhưng tôi đã nghiêm khắc nhắc nhở. Đây là do ông bà chiều chuộng còn cha mẹ thì làm đầy tớ cho chúng. Trong các gia đình có những người con như thế thì ông bà, cha mẹ đều bất lực không biết phải làm sao. Tuy nhiên, họ cứ nghĩ rằng cứ cung phụng thật tốt, thật tốt hơn nữa thì chúng sẽ tốt hơn nhưng thực tế, càng cung phụng chừng nào thì chúng càng tệ hại chừng ấy.

Những con được dạy, được giáo dục thì liền tức khắc trở thành người tốt. Có một em, đáng người to con, sau khi nghe các Thầy Cô giảng giải, dạy dỗ thì đã bực bạch một sự thật rằng em từng dùng gỏi để đè lên mặt mũi cho cha chết. Em ức cha mình

hiều lần đánh mẹ khi say xỉn. Thật may là người cha chỉ ngất đi, mà không chết, một lúc thì tỉnh lại. Nếu cha chết thì đúng là tan nát! Nếu em trở thành kẻ phạm tội giết cha thì tâm tánh của em có thật sự là như vậy không hay em bị bức ép mà trở thành con người mất kiểm soát như vậy?

Giờ ra chơi, một số em học sinh từng được học Phép tắc Người Con đã lên ra phía sau chơi một trò chơi khác. Đây là những em đã được đào tạo nghiêm túc trước đó! Điều này cho thấy tập nhiễm thật đáng sợ! Tập khí phiền não xấu ác đã có sẵn trong mỗi người và cho dù đã được giáo dưỡng năm, bảy năm thì thời gian đó vẫn chưa đủ để các con thấm. Khi được gặp cơ hội, các con sẵn sàng chạy theo. Nếu những người làm giáo dục mà thấy cảnh tượng đó sẽ vô cùng đau lòng. Cho nên dạy là bổn phận của chúng ta, chúng ta dùng hết tấm lòng để dạy, còn việc giáo dục có đạt kết quả tốt hay không còn do duyên phận của các con. Chúng ta không nên cưỡng cầu để rồi vãng sanh thì không có nhưng vãng lai thì có phần.

Ông bà xưa có câu: “*Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng*”. Một học trò được một vị Thầy nhận nuôi từ tấm bé, ở trên núi cao không một bóng người. Mười mấy năm sau, du lịch phát triển, người ta leo núi cao đi phượt. Chú tiểu năm nào, nhìn thấy một cô gái thì liền trở nên mất hồn. Tiếng chuông thánh thót ngày nào đã trở nên chát chúa. Thầy nghe tiếng chuông từ xa là biết tâm cảnh của chú đã ô nhiễm rồi! Người Thầy hy vọng Thầy nhận một đứa bé từ lúc sơ sinh, chưa từng tiếp cận sự ô nhiễm thì khi lớn lên đứa bé này sẽ trở thành một đại pháp sư để có thể hoằng pháp lợi sanh. Nào ngờ đầu tập nghiệp xấu ác của đứa bé đã mang theo từ vô thủy kiếp.

Cho nên mọi chúng ta đừng tưởng rằng mình đã tu hành năm năm, mười năm, hai mươi năm là yên tâm. Chẳng là gì cả! Chẳng thấm vào đâu so với vô lượng kiếp luân tập những tập nghiệp xấu ác. Những tập khí này rất dễ dàng đề khởi. Hòa Thượng từng chỉ dạy rằng nếu không tin chúng ta có thể đặt hai đứa sơ sinh bằng tháng tuổi cạnh nhau. Một đứa có quẻ, một đứa không, chúng ta sẽ thấy rõ biểu hiện của chúng. Chúng chẳng cần ai dạy, thái độ của chúng chính là tập khí vô thủy vô minh từ nhiều đời nhiều kiếp.

Hòa Thượng nói đối với chúng sanh, chúng ta tạo môi trường giáo dục tốt nhất để cho chúng sanh có cơ hội tiếp cận. Ai đủ duyên thì đến, ai không đủ duyên thì đành thôi vậy, chúng ta không thể cưỡng cầu, ôm đồm. Nhưng một điều rõ ràng là chỉ cần có môi trường tốt, các con liền trở nên ngoan hiền. Một trại hè có quy mô như ở Yên Bái, Điện Biên, Sóc Trăng, hay một nhóm nhỏ như ở Khai Minh Đức - Dương Nội đều có thể chuyển hóa được các con. Các con biết nói lời sám hối khiến nhiều cha mẹ rơi những giọt nước mắt hạnh phúc.

Những con người bằng xương bằng thịt, chẳng mang trên mình danh vọng địa vị gì mà nơi nơi đều có thể làm cho người ta có được những giọt nước mắt hạnh phúc như thế. Trong khi có những người danh vọng địa vị cao ngất trên trời, thậm chí họ không

có gì nhiều hơn tiền, thì họ lại không có được hạnh phúc. Càng nhiều tiền lại càng khổ đau!

Hòa Thượng nói: ***“Tôi nhìn thấy Thầy của tôi không ngại hà gian khổ, dùng mọi phương tiện khéo léo nhất để có thể dạy bảo học trò.”*** Người Thầy mà Hòa Thượng đang nhắc đến là Ngài Lý Bình Nam. Ngài có trên 300.000 học trò. Con số này khiến chúng ta cảm thấy pháp duyên của Ngài thật là thù thắng. Vì sao Ngài có nhiều học trò đến như vậy, còn chúng ta chỉ có vài đũa học trò mà còn phản nghịch nữa? Là vì tâm lượng của Ngài dung chứa được hết tất cả 300.000 học trò đó, còn tâm lượng của chúng ta không thể dung chứa được. Như Hòa Thượng từng nhắc nhở rằng ngay đến chính mình mà chúng ta còn không chấp nhận.

Tâm lượng của chúng ta vì sao lại trở nên nhỏ bé như vậy? Nhà Phật có câu: ***“Tâm bao thái hư, lượng khắp pháp giới”*** là bảo chúng ta mở rộng tâm lượng trùm khắp. Tôi khuyến khích mọi người làm và tôi cũng làm. Tôi đã tham dự Trại hè Sóc Trăng trọn vẹn 3 ngày hè, thậm chí còn đến trước 2 ngày. Thời gian tôi ở Trại hè hay ở bất kỳ đâu tôi đều sinh hoạt đúng giờ, giờ nào thức dậy, giờ nào nghe pháp ... đều duy trì. Kết thúc trại hè, mỗi người một phương. Mọi người đã về đến nhà ngủ nghỉ rồi nhưng tôi thì 10 giờ đêm mới về đến nơi. Lúc trên đèo, xe của tôi xẹt lốp nên mất thời gian thay chiếc lốp.

Tuy nhiên, tôi chỉ thay lốp hết năm, sáu phút là xong. Vì sao có thể thay chiếc lốp to đó nhanh như vậy? Là vì đây là công việc tôi thường phải làm rồi! Từ một việc nhỏ như thế, tôi càng thể hội sâu sắc lời Hòa Thượng chỉ dạy rằng: ***“Bạn nói bạn độ chúng sanh mà cơm bạn còn không biết nấu! Vậy thì bạn độ ai?”*** Hiểu điều Ngài nói, chúng ta phải thành thạo mọi phương diện liên quan thiết thực đến đời sống và học tập.

Hòa Thượng chỉ dạy chúng ta phải tạo ra được môi trường để nhiều người tiếp cận được giáo huấn của Phật Bồ Tát Thánh Hiền. Hiện tại chúng ta có 21 điểm trường và trong tương lai sẽ có thêm một điểm nữa. Một ngày Chủ Nhật mà có 30 - 40 cháu đến học thì chỉ cần ba bốn người phát tâm làm giáo viên và hậu cần thì đã có thể diễn ra một ngày Chủ Nhật tốt đẹp cho các con.

Hòa Thượng nói: ***“Có một lần tôi nhìn thấy Lý Lão Sư mà rất cảm động. Học trò thì rất đông, Ngài cứ trả lời hết câu hỏi này đến câu hỏi khác của học trò, lên đến ba tiếng. Học trò cứ đến thưa hỏi, mà chẳng ai tự giác nhớ ra rằng thầy đã hơn 70 tuổi rồi. Thầy vẫn ngồi để giải bày. Tôi nhìn thấy hình ảnh này nên vô cùng cảm động và hình ảnh ấy đã cho tôi một sự khai thị lớn. Đúng là giáo nhân bất quyện - dạy người không biết mệt mỏi!***

“Nhìn thấy hình ảnh của Lão sư Lý không hề mệt mỏi, không hề chán bỏ, chân thật là hằng thuận chúng sanh, tùy hỷ công đức. Đây là một biểu hiện, một cách cụ thể của tâm đại từ đại bi. Đúng như nhà Phật có câu: “Phật thị môn trung, bất xả

nhất nhân.” Giảng Kinh nói pháp không hề biết mệt mỏi, không xả bỏ một người nào. Chân thật là Lão Sư Lý đã làm được việc này.”

Cũng vậy, thế gian làm sao có được một Hòa Thượng Tịnh Không suốt cuộc đời hy sinh phụng hiến như vậy? Đây không phải là một sự tình cờ, một sự ngẫu nhiên! Ngài có những người Thầy đặc biệt hơn tất cả những người Thầy. Người Thầy có ảnh hưởng lớn nhất đối với Hòa Thượng là Lão cư sĩ Lý Bình Nam. Cả cuộc đời của Thầy là hy sinh phụng hiến. Ngài có đến 300.000 học trò nhưng áo và tất của Ngài đều được khâu vá lại cẩn thận. Không phải học trò không cúng dường mà mọi thứ cúng dường Ngài đều tặng cho người khác. Hòa Thượng cho biết những di vật của Lão sư Lý vẫn được lưu lại ở Thư viện Từ Quang – Đài Trung. Hòa Thượng đã có được người Thầy cả cuộc đời hy sinh phụng hiến nên trong Hòa Thượng đã hình thành một lập chí kiên định.

Hòa Thượng nói: **“Khi chúng ta ở tuổi trẻ, chúng ta gặp những tình huống lôi thôi, không biết nể mặt, không biết xem nhân tình thì chúng ta thường gạt qua một bên chứ không có đủ lòng nhẫn nại để từ ái tiếp độ chúng sanh. Thầy đã khiến cho tôi chân thực cảm động! Thế mới biết Phật Bồ Tát dạy chúng sanh không hề biết mệt mỏi, không hề biết chán bỏ ”** Hòa Thượng nhìn thấy sự nhẫn nại, từ ái của Thầy mình nên khâm phục. Chúng ta nhìn không ra chứ Phật Bồ Tát đều nhìn thấy rất rõ chúng sanh mới ra khỏi địa ngục thì đã quay trở lại mà đăng ký lưu trú dài hạn. Việc dạy dỗ không phải chỉ một lần là xong. Vì vậy mà Phật Bồ Tát không ngừng tinh tấn để dạy người.

Hòa Thượng nói: **“Người thế gian mê hoặc điên đảo, mỗi ngày chăm chỉ nỗ lực làm việc. Vì cái gì mà họ có động lực to lớn đến như vậy? Chúng ta đều biết rất rõ. Đó là vì danh, vì lợi. Nếu không có danh lợi thì chẳng có việc gì cả, chẳng có gì xảy ra. Còn người giác ngộ, đã không có danh, cũng không có lợi. Vậy thì động lực nào sách tấn khiến họ không mệt mỏi, không chán bỏ, nỗ lực tinh tấn làm việc, không hề có sự giải đãi? Đó chính là tâm lân mẫn thương yêu đối với tất cả chúng sanh.”**

Rõ ràng khi chúng ta dạy các con thì các con đều trở nên tốt hơn dù các con có thể là bất hiếu vô nghi hay phá gia chi tử, dù các con ở nơi đâu, từ thành thị đến nông thôn hay từ đồng bằng đến vùng cao. Các con đều có thể dạy được thành người tốt. Đặc biệt, các con ở vùng cao, vùng sâu vùng xa, rất ngoan, vô cùng dễ dạy. Khó dạy nhất là những trẻ được cha mẹ cung phụng như “ông hoàng, bà chúa”. Họ mang con bất trị đến trại hè, cứ tức giận lên là các con đập phá. Tôi nghe họ nói mà nước mắt chảy từ trên đầu chảy xuống: **“Cha mẹ giáo dục như thế nào để con thành ra như vậy rồi mới mang đến đây?”**

Hai trăm học sinh tham dự trại hè, trong đó, con nhỏ nhất là ba tuổi và lớn nhất là 18. Sau ba ngày học tập, các con đã thấm, đã thấu hiểu nên tuy một số con mạnh động, cuồng loạn nhưng thấy các Thầy cô đã dụng tâm rất chân thành, luôn là rất vất vả vì

mình nên các con không dám manh động. Các Cha Mẹ thì sao? Họ vừa ngồi xuống một chút để nghe những chia sẻ về cách thức nuôi dạy con sao cho tốt thì đã không thể ngồi yên. Hết người này nghe điện thoại, đến người kia nghe điện thoại, không biết họ đã xử lý những việc quốc gia hệ trọng gì? Họ như vậy nhưng lại muốn con họ tốt.

Các Thầy Cô đã không hề biết mệt mỏi, bản thân tôi đã rất cảm động khi thấy các Thầy Cô như vậy. Còn kết quả của trại hè là các con sẽ quay đầu, sẽ thay đổi, trở thành những người con hiểu chuyện hơn, tôi đã biết từ lâu rằng kết quả sẽ là như thế! Tôi biết rất rõ rằng khi được dạy, các con sẽ thành người tốt và khi không được dạy, các con sẽ thành người xấu.

Hòa Thượng nói: ***“Một người giác ngộ chân thật, không tham thố hưởng thụ như người thế gian. Họ một lòng một dạ vì chúng sanh phục vụ. Thành thật mà nói họ không hề biết chán bỏ. Vì sao vậy? Vì tâm địa của họ thanh tịnh, bình đẳng. Họ không có phiền não, không có lo buồn. Tất cả trong tâm chỉ là hy sinh phụng hiến. Chỉ sợ việc không xong. Việc xong rồi, không công không đức.”***

Chúng ta nghe bài học này để xét lại xem mình đang ở khoảng nào. Từ đó, chúng ta đề khởi tâm mình. Tới đây, 21 trường, mỗi ngày Chủ Nhật đều rảnh, chúng ta hãy phát tâm tới trường làm người trợ giảng hay vào bếp nấu ăn cho các con. Hôm qua một chị giảng viên đại học xuống làm nhà bếp. Tôi đã nói với chị ấy rằng vai trò của chị mai một phải gánh vác các tiết học của các con. Tôi cũng dặn chị hãy tham dự các buổi Chủ Nhật hằng tuần tại Hòa Phú, Đà Nẵng để trải nghiệm và học tập./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!